

Avaluació i acreditació

La concepció de la universitat com a servei públic demana rendir comptes a la societat, explicant, no només de quina forma s'inverteixen els diners dels contribuents, sinó també quins són els resultats de la nostra activitat. En aquest sentit, són moltes les preguntes a respondre: els nostres estudiants, es formen adequadament com a ciutadans? Estan preparats per a incorporar-se al món del treball? Per què alguns no acaben en el temps previst? Quina és la qualitat i quantitat de la investigació? Per tal de respondre aquestes i d'altres qüestions, per saber quins són els nostres punts forts i febles i, sobretot, què i com hem de millorar, les universitats públiques catalanes, juntament amb l'administració, ens estem avaluant i fent públics els resultats d'aquestes avaluacions.

Fent un pas més endavant, s'ha obert el debat de les acreditacions, que hauran d'anar coordinades amb els processos d'avaluació de la qualitat, i que s'han de fer tenint en compte l'entorn europeu. La internacionalització de l'educació superior, l'increment de la mobilitat, la progressiva consolidació d'iniciatives d'educació transnacional, demanen la posada en marxa de sistemes, també internacionals, d'acreditació i garantia de la qualitat basats en la cultura pròpia de cada universitat i que, alhora, tinguin en compte les regulacions governamentals o de les organitzacions professionals. S'apunta doncs cap a estructures de coordinació entre les agències que puguin conduir a l'establiment d'estàndards que permetin establir procediments d'acreditació mútua.

Cal tenir en compte que els procediments actuals de reconeixement d'institucions i titulacions varia molt d'un país a l'altre. El grau de control amb què els estats regulen les institucions és molt divers i el de l'estat espanyol se situa a l'extrem del màxim control. Caldria, doncs, evolucionar cap a fórmules de més autonomia universitària en l'organització dels estudis universitaris, desenvolupant sistemes d'acreditació.

Una etapa més del procés, endegat amb la creació de l'Agència, hauria de suposar una millora en la informació sobre la qualitat de les universitats en atenció a la societat en general i, en particular, als estudiants.

Carles Solà i Ferrando

Rector de la Universitat Autònoma de Barcelona

Sumari

Q L'avaluació de la gestió universitària

Pàgina 2

Q Una conversa amb Josep M. Pujol i Gorné, president del Consell Social de la UdL: «La UdL ha de tendir a l'especialització i a implicar-se socialment»

Pàgina 3

Q Especial qualitat i acreditació: l'Informe 2000 i l'acreditació com a garantia?

Pàgines 4 i 5

Q La reforma del pla d'estudis de la Facultat de Farmàcia. El debat obert com a instrument de millora i de canvi

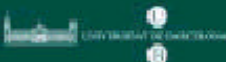
Pàgina 6

Consell de Direcció: Antoni Serra i Ramoneda, Gemma Rauret i Dalmau, Joan Bravo i Pijoan, Antoni Caparrós i Benedito, Carles Solà i Ferrando, Jaume Pagès i Fita, Enric Argullol i Murgadas, Josep M. Nadal i Farreras, Jaume Porta i Casanellas, Lluís Arola i Ferrer, Pere Fontana i Garcia, Pere Miró i Plans, Miquel Roca i Junyent, Joan Guitart i Agell, Jaume Casademont i Perafita, Josep M. Pujol i Gorné, Josep M. Freixes i Cavallé, Josep Grifoll i Guasch, Antoni Giró i Roca, David Serrat i Congost.

Consell de Redacció: Gemma Rauret i Dalmau, Joan Bravo i Pijoan, Sebastián Rodríguez Espinar, Josep M. Vilalta Verdú, David Segarra Mediavilla, Martí Estruch i Axmacher.

Redacció i Disseny: Bàrbara González Sans

Edita: Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya. Av. de la Catedral, 6-8, 2n. 08002 Barcelona

L'avaluació de la gestió universitària

En els darrers mesos l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya i la Càtedra UNESCO de Gestió de l'Ensenyament Superior de la UPC han treballat conjuntament en l'elaboració d'un estudi sobre l'avaluació de la gestió universitària, el qual fou presentat fa unes setmanes al Consell de Direcció de l'Agència.

L'estudi tenia com a finalitat analitzar els diferents models i metodologies d'avaluació universitària i fer una proposta metodològica i unes recomanacions tècniques que ajudessin les universitats catalanes a avaluar i millorar les seves capacitats de gestió. Es creà, així, un equip de treball format per acadèmics que tenen o han tingut responsabilitats directives i per gestors universitaris.

En els darrers anys, s'han iniciat algunes experiències en avaluació de serveis universitaris, com ara el de biblioteques o el d'accés i orientació als estudiants. Així mateix, algunes universitats catalanes han endegat processos de certificació de qualitat dels serveis o mecanismes d'avaluació institucional que contempen la gestió com un àmbit estratègic. Malgrat tot, semblava oportú dur a terme una anàlisi de totes aquestes eines, ja que es tenia la sensació que el sistema universitari català havia avançat força en els processos d'avaluació de la docència i la recerca, però no prou en el de la gestió.

Per a l'estudi s'ha partit d'un concepte ampli de gestió. De forma molt planera, la gestió constituiria l'activitat institucional que no és ni docència ni recerca i englobaria, entre d'altres aspectes, els sistemes i mecanismes d'organització; les capacitats institucionals; l'estratègia

corporativa; la gestió de persones, econòmica i administrativa i els serveis de suport a l'activitat acadèmica. Així mateix, s'ha considerat que la gestió ha d'estar en tot moment al servei de l'activitat acadèmica i, per tant, la seva avaluació no pot anar deslligada de la millora del que constitueix la raó de ser de les institucions universitàries: la creació i transmissió del coneixement. De no ser així, podria arribar a succeir com en aquella sèrie televisiva britànica: «*Sí, Ministre*», on un hospital públic rebia tots els reconeixements i certificacions a la qualitat de la seva gestió, però no tenia malalts ni en podia acceptar per por de perdre aquesta consideració!

La proposta metodològica que realitza l'estudi parteix d'uns criteris senzills però molt importants: respecte i foment de l'autonomia universitària, gestió al servei del desenvolupament institucional i la millora acadèmica, metodologia oberta (adaptable tant al conjunt de la universitat com a les seves parts), foment de la gestió del coneixement, rigorositat i senzillesa, orientació cap a la millora i l'acció i homologació internacional.

La proposta s'estructura en tres àmbits que, de fet, són propers a la metodologia emprada en molts països per a l'avaluació universitària. El primer constituiria l'*autoavaluació*, que permet l'aprenentatge organitzatiu, la implicació i participació dels propis actors i la integració de l'avaluació dins el cicle ordinari de l'activitat d'aquella institució, servei o unitat. En aquest sentit, s'ha considerat oportú desenvolupar i adaptar els criteris per a l'avaluació de la gestió de la Fundació

Europea per a la Gestió de Qualitat (EFQM), àmpliament desenvolupada arreu d'Europa i de la que ja en tenim alguna experiència. El segon gran àmbit el constitueix l'*avaluació externa*, que introdueix credibilitat, enriqueix la reflexió interna i fomenta la visió externa i la comparança (internacional). En aquest sentit, es considera oportú que bona part dels avaluadors externs siguin experts i professionals de reconegut prestigi en d'altres països, fet que ha de permetre *posicionar* les nostres institucions en el mapa universitari europeu. Finalment, el tercer apartat el constitueixen els *indicadors i estàndards* de gestió, que han de ser pocs i significatius, i han d'ajudar tant en els processos d'avaluació continuada com en els mecanismes de millora i comparança internacional.

L'estudi, a més, realitza un seguit de recomanacions per al desenvolupament de processos d'avaluació de la gestió a les universitats catalanes. Entre d'altres, destaquen la necessitat de ser un instrument àgil, orientat a l'acció i la millora, que permeti la visualització de resultats pràctics i millores concretes, que sigui complementari de l'avaluació acadèmica i que pugui incloure mecanismes de certificació de qualitat (serveis, laboratoris, ...). En aquest marc, l'Agència hi té un paper fonamental de dinamització i assessorament, així com els consells socials de les respectives universitats. El sistema universitari català podrà avançar i millorar les seves capacitats institucionals i de gestió si treballem conjuntament, atenent a un entorn de l'ensenyament superior cada cop més dinàmic i internacionalitzat.

Josep M. Vilalta
UPC

Una conversa amb:

Josep M. Pujol i Gorné

President del Consell Social de la
Universitat de Lleida

“La UdL ha de tendir a l'especialització i a implicar-se més amb l'empresa i la societat en general”

Des que va deixar de formar part del aleshores Consell Econòmic i Social de la Universitat de Lleida (UdL), Josep M. Pujol i Gorné tenia la sensació que encara hi havia moltes coses per fer. Ara,

després de vuit mesos de presidir el Consell Social, ja ha posat en marxa diversos projectes destinats, sobretot, a apropar la universitat a les empreses i a la societat en general.

Duu el telèfon mòbil de l'empresa a la butxaca dreta de l'americana. Està desconnectat. A l'esquerra, hi porta permanentment encès el de la universitat. I és que Josep M. Pujol i Gorné no vol perdre ni un segon de l'oportunitat de fer coses que li ofereix haver tornat a la universitat.

La seva missió principal és la de donar a la UdL el valor que li correspon, ja que, segons Pujol **“Lleida, en general, tendeix a infravalorar-se davant Barcelona”**, mentre que ell té clar que es pot gaudir d'una universitat de molta qualitat si **“s'abasten menys coses, però es fan ben fetes”**. **“Cal tendir cap a una universitat especialitzada i implicada en el seu entorn”** -opina el president del Consell Social.

Actualment, el que més el preocupa és la **“poca implicació que existeix entre universitat, empresa i societat en general”**, a més de la **“manca de plans estratègics als diferents centres de la UdL que, d'altra banda, s'ha demostrat que són imprescindibles en els centres de noves tecnologies on s'han implantat des del principi”**.

Des del Consell Social, doncs, s'impulsa la creació de plans estratè-

gics, facilitant i finançant als centres persones adequades per a que els dissenyin. A q u e s t s **“facilitadors”** es reuneixen setmanalment amb el president del Consell Social que s e g u e i x personalment tot el procés.

Per tal d'aconseguir una universitat més implicada socialment, el Consell Social ha posat en marxa una important campanya d'obertura de la universitat. **«Per a la UdL -explica Pujol- és un greu problema que gairebé un 80% dels lleidetans no hagin posat mai els peus a la universitat i que la majoria d'empreses desconeguin els serveis que ofereix»**.

La campanya consisteix a parlar personalment amb tots i cadascun dels 17 col·lectius en què s'ha dividit la societat lleidatana, des de col·legis professionals fins a mestresses de

El president del Consell Social de la UdL vol obrir la universitat a la societat

casa, passant per sindicats, ONGs, etc. Després d'un primer contacte es distribueix un qüestionari que cada persona que contesti ha de lliurar personalment a la universitat: **«es tracta que el màxim de persones entrin d'una manera física a la universitat»** -aclareix Pujol. **«La meta és fer entrar 3.000 persones»** a qui se'ls donarà a conèixer la institució, el seu funcionament i serveis a través d'un vídeo promocional. **«Es tracta de fer pensar i reflexionar la societat i després ja es veurà per on continuem»** -commenta optimista Pujol.

Qualitat i acreditació: l'Informe 2000

En aquests últims mesos s'ha fet públic l'informe Universitat 2000, l'objectiu del qual és servir de base per a debatre el futur de la universitat. Un dels seus capítols porta per títol "Qualitat i acreditació" i, com que és un tema en el qual hi estem molt implicats, hem acceptat la invitació de prendre el document com a base per al debat. En aquest capítol, els autors, després d'analitzar l'estat actual de les avaluacions a Espanya i a Europa -val a dir que amb alguns oblitls-, proposen fer el que consideren un pas endavant i substituir el pla d'avaluació estricta per un altre que comporti avaluació i acreditació.

L'acreditació és un sistema que fa anys es va instituir als Estats Units com a resposta a un sistema universitari poc regulat, d'estructura federal i amb un potent sector d'institucions privades. Com a resultat d'aquest procés, que ha donat bons resultats, actualment són nombroses les agències acreditadores en funcionament, les quals són tant de responsabilitat federal com estatal o d'organismes professionals. Algunes d'aquestes agències acreditadores han aconseguit tenir un prestigi reconegut internacionalment.

A Europa, la regulació de l'ensenyament universitari ha estat sempre present als Estats, que han plantejat l'educació superior com un servei públic. A Espanya, a partir de la LRU, que dona més autonomia a les universitats, ha disminuït significativament la regulació existent. No obstant això, encara hi ha molts aspectes que són competència de l'administració educativa.

La declaració de Bologna i la nova estructura de l'educació superior a

Europa han fet aparèixer força qüestions sobre les equivalències en les titulacions que s'atorguen per a la mateixa disciplina als diferents països europeus. La recent creada "Xarxa Europea per l'Assegurament de la Qualitat a l'Ensenyament Superior", de la qual l'Agència n'és membre, ha començat a reflexionar sobre el significat de l'acreditació en el context europeu: en la informació que proporcionaria als estudiants i empleadors l'existència d'una etiqueta de qualitat pels diferents programes europeus, així com en la manera com caldria establir aquests estàndards internacionals.

Les etiquetes de qualitat o d'acreditació estan dissenyades per promoure el reconeixement dels diplomes per part de les autoritats responsables de l'ensenyament superior, a qui facilita el reconeixement de títols expedits per les universitats. Es poden usar per a la distribució del finançament públic, faciliten l'intercanvi d'estudiants o la tria de graduats que procedeixen d'una institució acreditada per part dels empleadors.

L'informe Universitat 2000 proposa no solament l'acreditació -aspecte que, amb aquest nom o un altre, sembla que és el camí que s'emprendrà a Europa, sinó també la creació d'una entitat acreditadora única a Espanya com a mecanisme per dur-la a terme, sense tenir en compte ni la dimensió europea ni el fet que, a Espanya, són les autonomies les responsables de l'ensenyament universitari.

Fa uns anys, quan es va llençar, amb encert, el *Plan Nacional de Evaluación de la Calidad de las Universidades* (PNECU) els seus responsables varen tenir la

mateixa visió pre-autonòmica i van proposar que l'avaluació fos feta per un organisme únic. Actualment, la realitat plural de l'estat espanyol ha fet que, de forma assenyada, els propis responsables del PNECU hagin reconegut com una errada el model proposat i les agències territorials o autonòmiques s'hagin mostrat com una realitat útil i enriquidora.

Ara tenim la possibilitat de demostrar que aprenem dels errors i començar a treballar en la mateixa direcció que a Europa, fent-nos preguntes i buscant respostes sobre què vol dir acreditar en el sistema espanyol, dins l'actual legislació dels estudis universitaris i després de donar-nos la Constitució i els Estatuts d'Autonomia, i què vol dir acreditar en el context europeu, després de la declaració de Bologna.

Tampoc no podem oblidar que hi ha agències d'acreditació professionals amb prestigi internacional que poden jugar un paper, de fet ja l'estan jugant, en paral·lel a les agències europees, estatals o autonòmiques. El futur està en caminar units per enfortir la diversitat i acceptar allò que, en d'altres països, és una realitat enriquidora: l'acreditació conjunta per diferents organismes en funció dels objectius. Un bon exemple d'això és el treball en comú dut a terme per l'Agència holandesa VSNU i l'Agència professional nord-americana ABET per acreditar els estudis d'enginyeria. Els resultats d'aquesta col·laboració han estat considerats com a molt positius, tant pels participants com per altres agències que ho consideren una línia amb expectatives de futur en el context europeu.

Dra. Gemma Rauret
Directora de l'Agència

Accreditació: garantia de la qualitat?

La LRU pretén la diversificació entre les universitats i estimular la competència per tal d'assolir nivells més alts de qualitat i excel·lència, garantint una qualitat homogènia mínima. Després de gairebé dues dècades, s'ha aconseguit aquest objectiu en el sistema universitari espanyol i català? Continua vigent aquest objectiu? Si responem afirmativament a les dues qüestions, ens hem de preguntar per què hem d'importar l'acreditació? Si la primera és negativa, hem de pensar si l'acreditació és la solució. Si les dues són negatives, no caldria continuar.

En els darrers anys, pel que fa l'ensenyament universitari i la seva avaluació, han començat a proliferar termes difícils de conceptualitzar si es treuen del *context de referència* en què han sorgit. L'acreditació universitària n'és un.

Producte nord-americà amb desigual presència de les autoritats educatives governamentals en la seva gestació, s'entén per acreditació el procés pel qual un programa educatiu o institució proveeix informació sobre la seva activitat amb la finalitat d'emetre un judici públic sobre el valor i la qualitat de la institució o el programa, a partir d'uns estàndards explícits.

De quin tipus d'acreditació parla l'Informe 2000? Potser, d'un de nou: «l'Agència -d'acreditació- envia un informe a l'Administració i aquesta pren la decisió -de tancar una

universitat-» -resposta del doctor Bricall en una entrevista publicada al diari El País el 3 d'abril.

Davant la disparitat de projectes, situacions i realitats de l'ensenyament superior a Europa, no ens ha d'estranyar que aparegui la necessitat d'*assegurar* el valor i el significat dels títols. El sistema d'auditoria, de clara pràctica i influència britànica, és concebut com la forma de pressionar les institucions perquè posin en marxa mecanismes de gestió interna de la qualitat. Però d'això, a tancar les institucions hi ha un llarg camí.

Els sistemes universitaris de l'Europa occidental han adoptat, com a objectiu prioritari, assegurar a cada institució, facultat o titulació un nivell homogeni de qualitat. La jerarquització entre institucions ha estat explícitament exclosa d'entre els propòsits dels governs. En el cas concret de la LRU haurien de desaparèixer, entre d'altres coses, les restriccions que incorpora l'article 3er: en l'autorització per a la creació d'universitats; a través del model o de mecanismes de finançament; de l'aprovació de títols i els seus plans d'estudi; de l'accés a la funció docent, de la seva remuneració i el volum de la plantilla; del control d'accés de l'alumnat, etc. Potser, el problema radiqui en què els mecanismes d'assegurament de la qualitat previstos no funcionen correctament. Alguns països busquen el consens per a establir *directrius generals* dels

seus títols, nosaltres hem de millorar-les. N'hi ha que busquen establir un Catàleg Nacional de Títols, nosaltres hem d'evitar que la prolífica oferta de productes universitaris de formació confonguin l'usuari. D'altres cerquen desfer-se del ferri control d'alguns sectors professionals sobre el volum d'accés i de graduats, nosaltres hem d'ajustar millor l'oferta a les demandes del mercat de treball.

Un suggeriment: per què no s'assaja l'acreditació sobre la prolífica oferta de productes universitaris de formació NO homologats? El seu marc de referència s'assembla prou al mercat lliure en el context del qual va sorgir l'acreditació. I, mentre, seguim aprofundint en el model d'avaluació institucional sobre el qual l'Informe 2000 n'emet un judici favorable.

S'ha repetit fins l'avorriment que l'avaluació institucional no és una pràctica asèptica; sinó que està clarament influenciada pel marc ideològic en què s'emmarca el sistema universitari. La qüestió és si és possible superar, per mitjà d'una síntesi operativa i justa, la confrontació entre dues posicions. Una basada en la igualtat de tracte de les institucions, és a dir, en el finançament segons les necessitats, l'assegurament de la igualtat d'oportunitats per als alumnes, i l'equivalència en la qualitat dels programes. La segona, la d'admetre la variabilitat de qualitat entre les diferents institucions, estimulant la competitivitat i aplicant un finançament selectiu.

¿Podria ser l'acreditació una via per assolir aquesta síntesi?

Als Estats Units, l'acreditació d'institucions d'ensenyament superior la duen a terme 12 agències –controlades per les associacions d'universitats– amb clares conseqüències: Si/No ser elegibles per al reconeixement de crèdits i l'accés a subvencions. L'acreditació de programes, la realitzen unes 60 agències controlades pels col·legis professionals. La conseqüència de la no acreditació pot arribar a la no habilitació professional dels titulats (segons els requisits de cada Estat).

Dr. Sebastián Rodríguez
Catedràtic de la UB

La reforma del pla d'estudis de farmàcia

El debat obert com a instrument de millora i de canvi

El document de síntesi del procés d'avaluació de l'ensenyament de Farmàcia (desembre, 1997) assenyalava com a mesures a prendre per part de la titulació: a) promoure el debat i crear una comissió acadèmic-professional per a definir els seus objectius, tenint en compte el perfil professional, i b) endegar la reforma del pla d'estudis d'acord amb els objectius establerts. Aquestes recomanacions i la publicació d'una nova normativa per a l'adequació dels plans d'estudi a nivell de l'estat, van comportar la necessitat de modificar el pla d'estudis de la llicenciatura de Farmàcia.

L'equip de deganat estem convençuts de la importància de la introducció de plantejaments i metodologies basades en criteris de qualitat en totes les activitats i processos del centre com una manera útil i racional d'organitzar i desenvolupar la docència, la recerca i la gestió.

Una anàlisi prèvia de la nostra titulació posava de manifest l'existència d'alguns problemes: excessiva càrrega lectiva, poca coordinació en els programes d'algunes matèries, existència de repeticions, insatisfacció amb l'ensenyament pràctic, etc. Des de l'àmbit acadèmic, professional, com també des de la mateixa administració, es van plantejar, a més, algunes qüestions "de fons" com ara la necessitat de concretar els objectius formatius i introduir matèries i metodologies docents adequades al perfil del farmacèutic d'avui.

Assumida la "filosofia" de la qualitat i amb una gran voluntat de millorar, calia procedir a fer la reforma. Però la manca de referents i

una metodologia clara per al disseny de plans d'estudis va fer que haguéssim de començar per plantejar-nos qüestions tan bàsiques com: ¿Com s'han d'elaborar els plans d'estudis? ¿Qui ho ha de fer? ¿Quins inputs s'han de tenir en compte? ¿Quin grau de compliment s'ha de donar a la normativa, ateses les excepcions que contempla? ¿Les normatives, s'han fet pensant en tots els ensenyaments? A més, calia tenir en compte les diverses especificitats de la nostra llicenciatura. Davant d'això, la primera decisió que es va prendre va ser la d'implicar tots els col·lectius en el procés. Era necessari encetar un debat i una reflexió profunda a partir de la premissa que era indispensable que hom disposés del màxim d'informació possible.

Així doncs, calia que tothom conegués bé la situació de l'ensenyament i es distribuís la documentació necessària (directives, criteris, normatives, etc.). La Junta de Facultat va aprovar un procediment i va nomenar una ponència -constituïda per dos professors, un professional i un estudiant-, amb l'encàrrec d'elaborar una proposta de criteris i objectius generals. Després de les esmenes presentades pels diferents col·lectius, la proposta va ser aprovada per la Junta un any després. El procediment contemplava que, a partir d'aquell moment, la ponència s'hauria d'ampliar amb la presència del Degà, la Cap d'estudis i el Secretari del centre a fi i efecte de concretar el pla.

Paral·lelament, es van dur a terme un seguit d'accions de suport destinades a sensibilitzar tots els

col·lectius, així com a afavorir la reflexió i el debat intern, especialment en els departaments. Per això va ser de gran utilitat l'ús d'una enquesta dissenyada pel Gabinet d'Avaluació i Innovació (GAIU), tramesa a tot el professorat, representants del PAS, estudiants, a la Junta de Facultat i al Consell d'estudis, que va tenir una resposta del 65%.

Amb el document d'objectius i criteris generals, els resultats de les enquestes i documentació recollida sobre els plans d'estudis de farmàcia europeus, la Ponència "ampliada" va presentar una primera proposta de pla d'estudis oberta a un període d'esmenes. Després de la formulació d'una segona proposta es va repetir el procés. Així es va arribar al veritable debat: els crèdits troncats, el manteniment de situacions fortament consolidades, el debat entre ciència i professió, les contradiccions, els interessos individuals o de grups reduïts, la manca de recursos... Però així ha arribat també el debat obert, la preocupació per aconseguir un bon pla d'estudis, aspectes que cal valorar com a molt positius.

Si som capaços de superar aquesta fase, caldria encara entrar en l'anàlisi de continguts de les assignatures i analitzar la viabilitat de la proposta per part del Consell d'estudis i altres òrgans pertinents de la UB i, fins i tot, la voluntat de sotmetre la proposta final a l'opinió de *referees*.

Serem capaços de fer-ho?

Josep Boatella
Degà de la Facultat de
Farmàcia de la UB

L'Agència aprova l'ús d'un codi ètic intern

El Consell de Direcció de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya ha aprovat, el passat mes de març, l'ús d'un codi ètic sobre la proposta elaborada per la Dra. Maria Casado González, professora de Filosofia del Dret de la Universitat de Barcelona.

Aquest Codi, que s'editarà aviat, explicita els objectius i valors de l'Agència i posa especial èmfasi en els aspectes de confidencialitat, transparència i treball en equip.

El Consell recomana la difusió d'aquest codi, de caràcter principalment intern, entre els usuaris de l'Agència i vol fomentar el seu seguiment per part de les persones que participen en els processos d'avaluació externa.

Seminari sobre l'Avaluació Externa

Durant els dies 17, 18 i 19 de maig es va celebrar a Sitges el seminari sobre: "**Avaluació externa: Com cerquem la qualitat**" que va reunir a una setantena d'experts en qualitat institucional de tot l'Estat Espanyol.

L'estructura del seminari va propiciar un marc idoni per a la reflexió i el debat entre acadèmics, metodòlegs i experts externs sobre un tema de cabdal importància en l'àmbit de l'avaluació

Al final del seminari es van aprovar una sèrie de conclusions sobre diversos aspectes que l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya publicarà properament.

Presentació de l'Informe UNESCO

En el marc del Seminari Internacional sobre govern i gestió de les universitats, organitzat per la Universitat Politècnica de Catalunya, va tenir lloc el dia 6 de juny a les 13.30 h l'acte de presentació del llibre «L'educació superior en el segle XXI» editat per la Càtedra Unesco de la UPC i l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya.

La presentació d'aquest document va anar a càrrec dels Srs. Antoni Serra Ramoneda, president de l'Agència, Jaume Pagès Fita, rector de la Universitat Politècnica de Catalunya i del Sr. Francisco Seddoh, director de la divisió de l'Educació Superior de la UNESCO.

L'OPINIÓ DEL LECTOR

El gust per la feina ben feta i el cost de la feina mal feta

Quan, en començar la dècada dels 90, vàrem col·laborar amb el Patronat Català Pro Europa, un dels fets més rellevants va ser el primer congrés d'empreses de qualitat celebrat a Lleida. Aquell treball va ser molt agraït ja que, des de ben aviat, es va veure l'impacte i la ressonància que podia tenir en el futur. La prova és que dels 300 participants d'aquell primer congrés s'ha passat als 10.000 que hi ha hagut en la desena edició, celebrada l'any passat a Barcelona. Així doncs, la taca d'oli de la motivació s'ha escampat arreu de Catalunya.

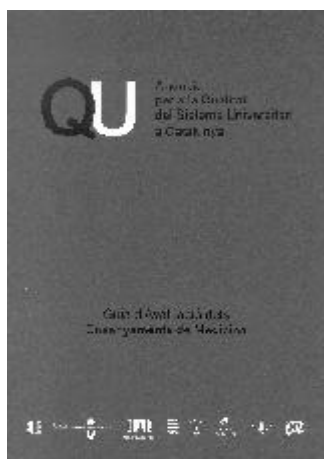
Si aquest nombre tant important de seguidors desenvolupen una cultura de la qualitat concebuda des d'una visió polièdrica i el mètode d'avaluació que fan servir segueix fidelment el model europeu, dissenyat per la Comissió de la Comunitat Europea, s'està generant una «cultura avaluativa» amb criteris de gestió professional i eficient. Fins i tot ens atrevim a assegurar que en el si de les nostres universitats s'estan assolint amb encert els següents objectius: ensenyar a aprendre, ensenyar a ensenyar i

ensenyar a comprendre. I, com a conseqüència: «ensenyar a emprendre», el que fa que es comencin a recollir els fruits de l'esforç invertit en els universos de la docència, la recerca i la innovació, i permet que la societat, al passar del pensament a l'acció amb aquests criteris incorporats, entri de ple en l'univers de l'exel·lència, a l'haver optimitzat el sentit del gust i la utilitat del cost.

Josep M. Freixes i Cavallé
President del Consell Social
de la URV

Guia d'Avaluació dels Ensenyaments de Medicina

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya

Aquesta nova guia, fruit de l'acord entre l'Agència i els degans de les Facultats de Medicina de Catalunya, desenvolupa un protocol d'avaluació que, tenint en compte la metodologia de l'Agència i del *Plan Nacional de Evaluación de las Universidades*, s'adequa a les característiques específiques d'aquests ensenyaments. La Guia ha de servir de pauta

per a que els comitès d'avaluació interna de les Facultats desenvolupin una anàlisi profunda i participativa de la situació en el seu àmbit d'actuació, puguin identificar els punts forts i febles de la titulació i elaborin les corresponents propostes de millora.

Quaderns d'Autoformació: Comitè Intern

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya

Els Quaderns d'Autoformació són una eina metodològica dirigida als col·lectius implicats en l'avaluació institucional de la

qualitat, i forma part de les accions de formació que l'Agència duu a terme. El «Quadern d'Autoformació: comitè intern» serveix de material de suport per a la realització de l'autoavaluació, recopilant la informació necessària del context de l'avaluació i recollint una sèrie d'exemples sobre el tipus de decisions que l'avaluador ha d'exercitar al llarg del procés. Un grup de metodòlegs de l'Agència i de les universitats catalanes ha estat encarregat d'elaborar aquesta guia, amb el suport de totes les unitats tècniques de les universitats públiques catalanes.

L'Educació superior en el Segle XXI Conferència mundial sobre Educació Superior UNESCO, París 1998

Càtedra UNESCO de Gestió de l'Ensenyament Superior, UPC
Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya

«L'educació superior en el segle XXI» és una iniciativa conjunta de la

UNESCO i de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya conjuntament amb la Càtedra UNESCO de gestió de l'ensenyament superior de la UPC. El llibre és un recull dels principals materials que van resultar de la Conferència Mundial sobre Educació Superior organitzada per la

UNESCO a París l'octubre de 1998. Durant aquest encontre es van posar de manifest els reptes més importants de l'ensenyament superior, especialment en quatre àmbits: pertinència, qualitat, gestió i finançament i internacionalització, i que aquí queden abundantment recollits.

LA WEB www.agenqua.org

@ La enqa posa en marxa una web interactiva

La Xarxa Europea d'Assegurament de la Qualitat a l'Educació Superior (enqa) disposa, des de l'abril, d'una pàgina web (www.enqa.net) que informa de les últimes novetats del procés de posada en marxa d'aquesta incipient iniciativa d'abast europeu. A més d'informació sobre la pròpia xarxa, publicacions, formació, jornades de treball, etc., la web inclou *links* a totes les agències membres així com d'altres entitats que treballen en l'assegurament de la qualitat a l'educació superior. La web de la enqa és de caràcter interactiu i té per objectius tant assessorar els membres de la xarxa com ser un lloc de trobada per a compartir informació i fomentar el debat entre els seus membres.

@ La web del CBUC ha rebut més de 2 milions de consultes durant l'any 1999

El Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya ha estat consultat a través de la xarxa 2.013.710 vegades, segons dades del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya. Durant l'any passat, aquest consorci també va posar en marxa la Biblioteca Digital de Catalunya que posa a l'abast de la comunitat universitària i investigadora set bases de dades internacionals sobre diferents temàtiques. www.cbuc.es.